

Fen Bilimleri

BECERİ TEMELLİ

SORU BANKASI

Karekod
Çözümlü

Akıllı Tahta
Uygulamalı

9 786259 991283

Yazarlar
Tuğba DAĞLI
Mustafa SARI

5. SINIF FEN BİLİMLERİ

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

Bütün hakları Giriş Yayınlarına aittir.

Yayıncının izni olmaksızın kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

1. Baskı: Markaj Yayınları

2. Baskı: Giriş Yayınları

SERTİFİKA NO.

40447

KAPAK TASARIMI

Giriş Yayınları Tasarım Ekibi

SAYFA TASARIMI

Giriş Yayınları Dizgi Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital

ANKARA

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33

WhatsApp: 0505 099 24 84

www.girisyayinlari.com

girisyayinlari@gmail.com

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1: GÜNEŞ, DÜNYA VE AY

- ▶ GÜNEŞ'İN YAPISI VE ÖZELLİKLERİ 5
- ▶ AY'IN YAPISI VE ÖZELLİKLERİ 8
- ▶ AY'IN HAREKETLERİ VE EVRELERİ 11
- ▶ GÜNEŞ, DÜNYA VE AY 16

ÜNİTE 2: CANLILAR DÜNYASI

- ▶ CANLILARI TANIYALIM - MİKROSKOBİK CANLILAR 24
- ▶ MANTARLAR 26
- ▶ BİTKİLER 27
- ▶ HAYVANLAR 29

ÜNİTE 3: KUVVETİN ÖLÇÜLMESİ VE SÜRTÜNME

- ▶ KUVVETİN ÖLÇÜLMESİ 34
- ▶ SÜRTÜNME KUVVETİ 41

ÜNİTE 4: MADDE VE DEĞİŞİM

- ▶ MADDENİN HÂL DEĞİŞİMİ 47
- ▶ MADDENİN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ 51
- ▶ ISI VE SICAKLIK 53
- ▶ ISI, MADDELERİ ETKİLER 59

ÜNİTE 5: IŞIĞIN YAYILMASI

- ▶ IŞIĞIN YAYILMASI 63
- ▶ IŞIĞIN YANSIMASI 65
- ▶ IŞIĞIN MADDEYLE KARŞILAŞMASI 69
- ▶ TAM GÖLGE 73

ÜNİTE 6: İNSAN VE ÇEVRE

- ▶ BİYOÇEŞİTLİLİK 79
- ▶ İNSAN VE ÇEVRE İLİŞKİSİ 82
- ▶ YIKICI DOĞA OLAYLARI 86

ÜNİTE 7: ELEKTRİK DEVRE ELEMANLARI

- ▶ DEVRE ELEMANLARININ SEMBOLLERLE GÖSTERİMİ VE DEVRE ŞEMALARI 89
- ▶ BASİT BİR ELEKTRİK DEVRESİNDE LAMBA PARLAKLIĞINI ETKİLEYEN DEĞİŞKENLER 93

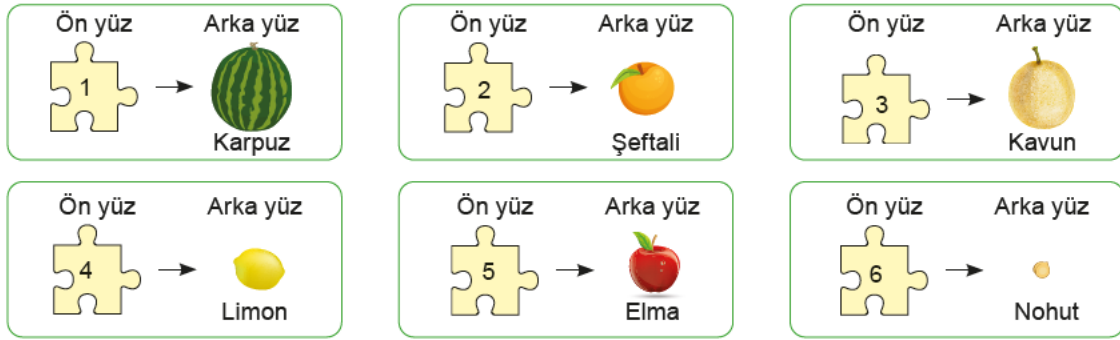
- ▶ CEVAP ANAHTARI 96

GİRİŞ YAYINLARI

Güneş'in Yapısı ve Özellikleri

1

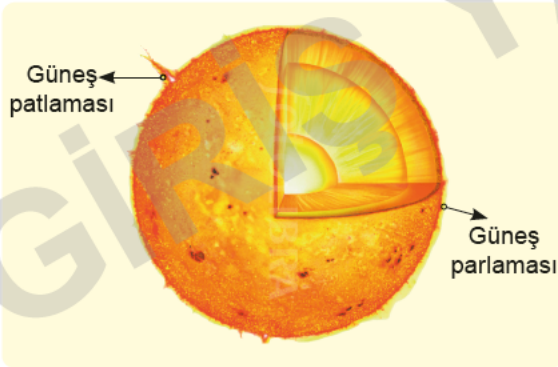
(Cisimlerin büyüklükleri: Karpuz > Kavun > Elma = Şeftali > Limon > Nohut şeklindedir.)

Öğretmen yapboz parçalarını sınıfa getirir. Yapbozların ön yüzünde numaralar ve arka yüzlerinde ise bazı cisimlerin resimleri bulunmaktadır. Öğrencilerinden sırası ile birincisi Güneş'i, ikincisi ise Dünya'yı temsil edecek iki yapboz seçmelerini ister.

Buna göre ön yüzünde aşağıdakilerden hangisi gibi numaralar yazan yapbozları seçen öğrenci hata yapmış olur?

2

Yukarıdaki fotoğrafta Güneş'in yüzeyinden büyük miktarda gazın çıktığı görülmektedir.

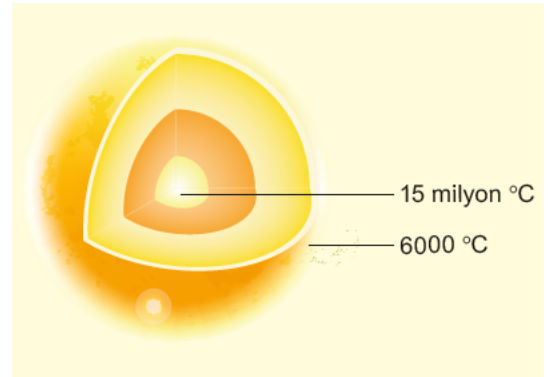
Buna göre;

- I. Güneş sıcak gazlardan oluşur.
- II. Gaz fışkırmaları sayesinde Güneş parlaması ortaya çıkar.
- III. Renk kürenin yapısında bozulmalar meydana gelir.

Güneş ile ilgili verilenlerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve III
C) I ve II D) I, II ve III

3

Yukarıda Güneş ile ilgili bir görsel verilmiştir.

Güneş ile ilgili bilgiler şu şekildedir:

- I. Güneş katmanlardan oluşmaktadır.
- II. Güneşin katmanları arasındaki sıcaklık farkı çok fazladır.
- III. Güneş'in şekli küreye benzer.

Sadece yukarıdaki görsele bakılarak verilen bilgilerden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

1

Yukarıdaki tabloda hastalık yapan mikroskopik canlılara karşı alınacak önlemlerden bazıları boş bırakılmıştır.

Buna göre aşağıda verilen cümlelerden hangisi boşluklara getirilebilir?

- A) ★ Hasta kişilerin yanında gerekmedikçe durmamalıyız.
● Üzerine evde bulunan kremlerden sürmeliyiz.
☾ Ellerimizi kolonya veya alkolle yıkamalıyız.
- B) ★ Yaranın çevresini kolonya veya alkolle temizlemeliyiz.
● Hasta olan kişilerle yakın mesafede durmalıyız.
☾ Ellerimizi bol su ve sabunla yıkamalıyız.
- C) ★ Üzerine evde bulunan kremlerden sürmeliyiz.
● Hasta olan kişilerle uzun süre vakit geçirmeliyiz.
☾ Ellerimizi kolonya veya alkolle yıkamalıyız.
- D) ★ Yaranın çevresini kolonya veya alkolle temizlemeliyiz.
● Hasta kişilerin yanında maske takmalıyız.
☾ Ellerimizi bol su ve sabunla yıkamalıyız.

- 2 Tuba bir kavanozun içine bitki ve hayvan kalıntıları, su ve bir miktar besin bırakarak uygun sıcaklıktaki bir ortamda bir hafta bekletiyor.

Bir hafta bekletilen su

Mikroskop

Canlı grubu

Tuba bir hafta sonra suyu incelediğinde mikroskopta yandaki görüntüyü görüyor. Daha sonra bu görüntüyü merak edip araştırdığında görüntünün bir canlı grubuna ait olduğunu öğreniyor.

Buna göre su içerisinde görünen canlı grubu ile ilgili;

- I. Gözle görülmeyecek kadar küçük oldukları için mikroskop kullanılarak incelenirler.
II. Su, toprak, canlı vücudu gibi ortamlarda yaşarlar.
III. Bulaşıcı hastalıklara neden olabilirler.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) I ve III

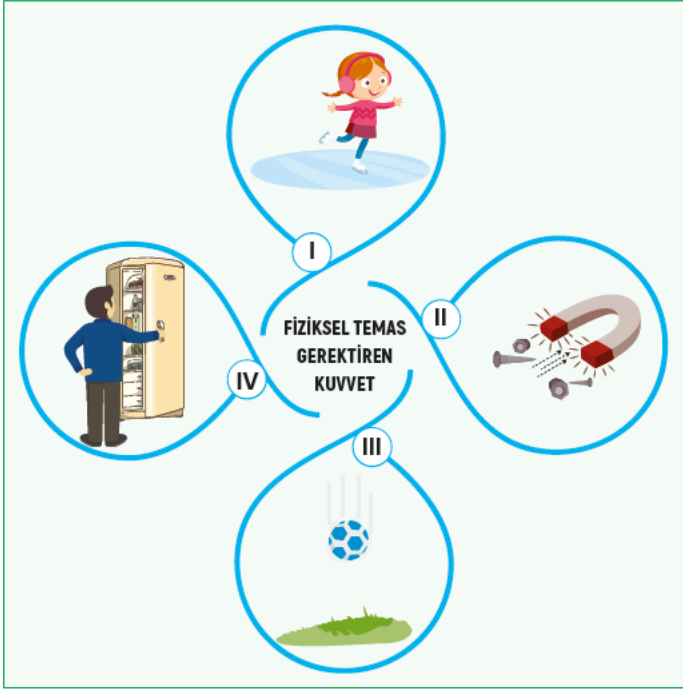
B) II ve III

C) I ve II

D) I, II ve III

- 1 Fen bilimleri öğretmeni fiziksel temas gerektiren kuvvetler ile ilgili öğrencilerinden bir poster hazırlamalarını istemiştir. Öğrencilerin hazırladığı poster aşağıda verilmiştir.

Hazırlanan poster ile ilgili;

Ceren: Buzdolabını açan çocuk cisme fiziksel bir etki yaptığından dolayı doğru bir örnektir.

Yasemin: Yüksekten düşen top yer çekimi kuvvetinin etkisinde olduğundan yanlış bir örnektir.

Burak: Mıknatıs manyetik kuvvetin etkisiyle iğneyi çektiği için temas gerektirmeyen kuvvete örnektir.

Özgül: Paten yapan kıza etki eden yer çekimi kuvvetidir. Bu yüzden yanlış bir örnektir.

öğrencilerin yaptıkları yorumlardan hangileri doğrudur?

- A) Ceren ve Özgül B) Burak ve Yasemin
C) Ceren, Yasemin ve Burak D) Burak ve Özgül

- 2 Nesrin evde dinamometre modeli oluşturarak arkadaşlarına sunum yapmak ister. Bunun için aşağıdaki malzemeleri kullanır.

Birimlendirme yapmak için cetvel 	Çeşme borusunun içine sığacak silindirik şekilde tahta
Plastik çeşme borusu 	Çengelli vida
İp 	Yük

Malzemeleri şöyle kullanır:

- Cetvelle silindirik tahtayı birimlendirir ve kalemle işaretleme yapar. Silindirik tahtanın ucuna çengelli vidayı geçirir ve ucuna yük bağlayacak hale getirir.
- Silindirik şeklindeki tahtayı çeşme borusunun içine tam sığacak şekilde yerleştirir ve diğer ucundan iple sabitler. Çengelli vidayı borunun diğer ucundan dışarı çıkacak şekilde ayarlar.
- Yükü çengelli vidaya asar.

Nesrin yaptığı modelde ölçümün gerçekleşmediğini görür ve modelinde nerede hata yaptığını inceler.

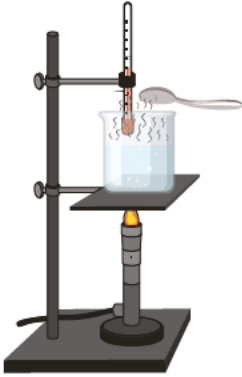
Buna göre Nesrin modelindeki hatayı nasıl düzeltmelidir?

- A) İp yerine tel kullanılmalıdır. B) Astığı yükten büyük bir yük kullanılmalıdır.
C) Daha kalın ip kullanılmalıdır. D) İp yerine paket lastiği kullanılmalıdır.

- 1 Bir grup öğrenci 200 mL'lik Y sıvısını aşağıdaki gibi düzenek kurarak ısıtıyor ve belirli aralıklarda termometre ile ölçüm yapıyor.

Isıtma işlemi başlarken metal bir kaşık ısınan Y sıvısının üzerine tutuluyor. Gözlemler kaydediliyor.

Gözlem Sonuçları								
Zaman (Dakika)	0	4	8	12	16	20	24	28
Sıcaklık (°C)	18	30	34	42	58	58	58	103
Buharlaşma	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var
Kaynama	Yok	Yok	Yok	Yok	Var	Var	Var	Yok

Buna göre yapılan deney ve sonuçlarına bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? (Suyun kaynama noktası 100 °C'dir.)

- A) Metal kaşığa 16. dakikadan itibaren su damlacığı görülür.
 B) Kaynama her sıcaklıkta görülür.
 C) 16 ile 24. dakikalar arasında maksimum buharlaşma görülür.
 D) Kullanılan Y sıvısı su olabilir.

2

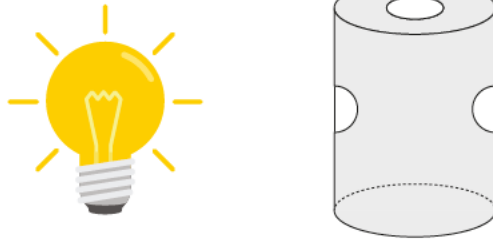
Derya Öğretmen, "Maddelerin ısı alarak ya da ısı vererek bir hâlden başka bir hâle geçmesine hâl değişimi denir." şeklinde bir tanım yapmıştır. Yaptığı tanımla ilgili bir öğrencisinden poster çalışması yapmasını istemiştir. Bu tanımla gösterecek bir poster hazırlamaya çalışan Cem, posterde bazı yerleri numaralarla göstermiştir. Cem, arkadaşlarının yardımı ile numaralı alanları tamamlayacaktır.

Buna göre, numaralandırılan alanlarla ilgili Cem'in hangi arkadaşı doğru yorum yapmamıştır?

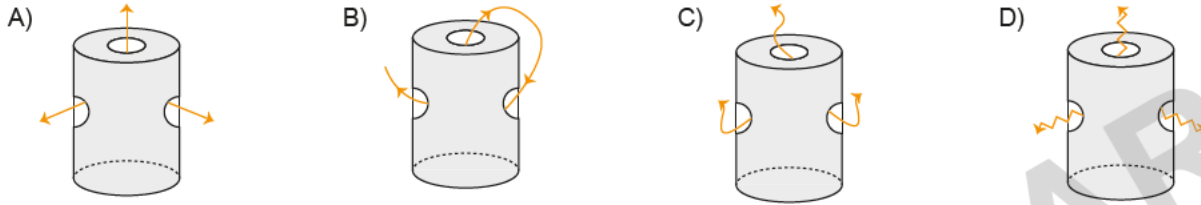
- A) **Berna:** 3 numaralı alana "sıcaklığı artırılarak" ifadesi yazılmalıdır. Çünkü sıvıların sıcaklığı artırıldığında buharlaşma daha hızlı gerçekleşir.
 B) **Aslı:** Gaz hâlindeki maddenin ısı vererek sıvı hâle geçmesine yoğuşma denir. 4 numaralı yere "ısı vererek" ifadesi yazılmalıdır.
 C) **Özlem:** 1 numaralı alana "ısı alarak" ifadesi gelmelidir. Çünkü sıvılar katı hâle ısı alarak geçerler.
 D) **İrem:** 2 numaralı alana ısı alarak ifadesi gelmelidir. Çünkü katılar ısı alarak sıvı hâle gelirler.

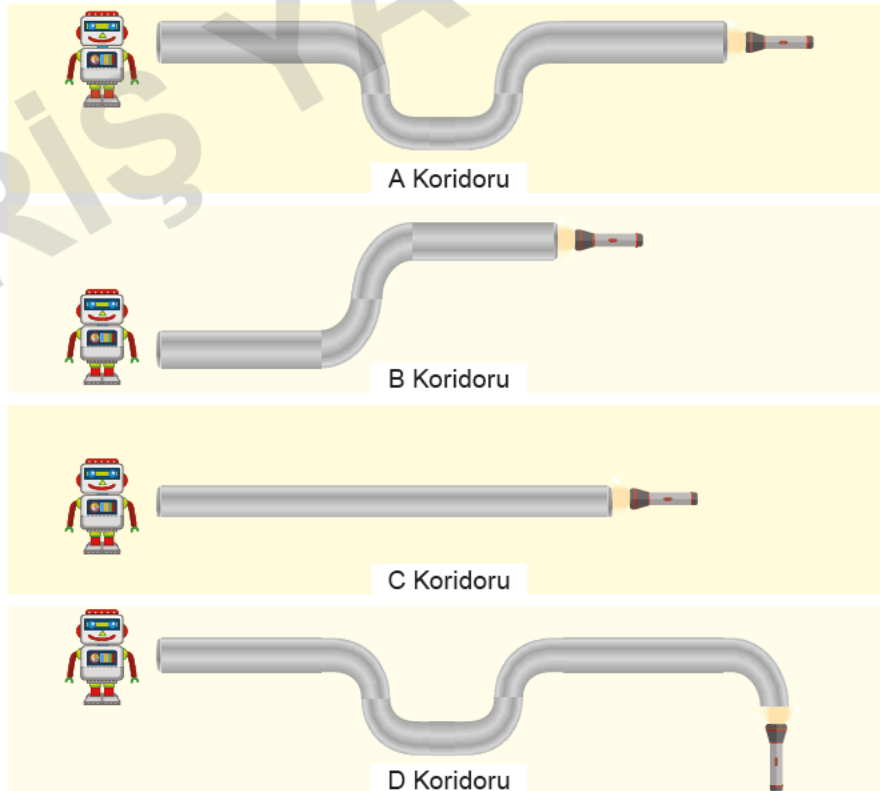
- 1 Yanan bir ampulün üzerine silindirik şeklinde üzerinde üç delik açılmış metal bir kutu konuluyor.

Buna göre ampulden çıkan ışınların kutudan geçerek izlediği yol aşağıdakilerden hangisinde doğru gösterilmiştir?

- 2 Bir kaynaktan çıkan ve doğrusal yolla yayılan basit ışık çizimlerine ışın denir. Işık, kaynağın her noktasından yayılan ışınların oluşturduğu ışın demetlerinden meydana gelir. Karşısına saydam olmayan engel çıkmadığı sürece yayılmaya devam eder. Işığın bir engelle karşılaşmadığı sürece yayıldığını ispatlamak isteyen bir grup öğrenci ışığı takip eden robot tasarlamışlardır.

Robotu şekillerdeki koridorların başına yerleştiren öğrenciler hangi koridorun sonunda robotu gözlemler?

- A) A Koridoru B) B Koridoru C) C Koridoru D) D Koridoru

1

Troodon

Troodon en ufak dinozorlardan biridir. Beyni aynı dönemde yaşayan birçok dinozora göre büyüktür. Sürüler halinde avlanırlardı.

Gelmiş geçmiş en büyük dinozorlardan biridir. Yetişkinlerin ağırlığı neredeyse 8 tonu buluyordu. Devasa bir kafasına sahipti.

Giganotosaurus

Allosaurus

Dinozorlar dönemindeki etoburlar arasında yer alan bir dinozordu. Hareket eden her şey onun için bir avdı.

Bilim insanları dinozor fosillerinden o dönemde yaşamış birçok dinozor hakkında bilgi sahibi oldular. 66 milyar yıl önce dünya üzerinden bu canlıların silinmesine iki felaketin üst üste gelmesinin neden olduğu sanılmaktadır. Bunlardan biri volkanik patlamalar diğeri de gök taşı idi.

Yukarıda Dünya üzerinde nesli tükenmiş canlılardan olan dinozorlar hakkında bilgi verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki canlılardan hangisinin dinozorlar gibi nesli tükenmiştir?

- A) Panda B) Mamut C) Kutup ayısı D) Akdeniz foku

2

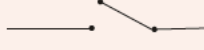

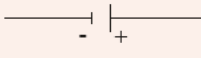

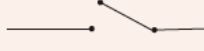

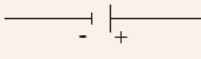
Doğa Koruma Merkezi (DKM) geçtiğimiz yıllarda "Türkiye Kelebekleri Arazi Rehberi" adlı bir proje oluşturdu. Bu projede, Türkiye'de dağılım gösteren 380 kelebek türünün her birinin Türkçe ve bilimsel adları, arazide kullanılabilecek ipuçları, uçuş dönemleri, yaşadıkları alanlar, Türkiye'deki dağılımları ve tırtılların beslendiği bitkilerle ilgili detaylı metinler yazıldı. Türkiye de 380 kelebek türüyle Avrupa'nın en zengin kelebek faunasına sahip ülke oldu. Hatta bazı bölgelerimizin bir ülke kadar kelebek yaşam alanına sahip olduğu öğrenildi. Artvin'de görülebilen kelebek soyunun Slovenya, İsveç, Finlandiya'dan daha fazla olduğu anlaşıldı. Bu rehber, kelebeklerin tanınması ve korunması için önemli bir kaynak olmuştur.

Buna göre metinde yer alan bilgilere bakılarak aşağıda yapılan yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Ülkemiz kelebek çeşitliliği bakımından Avrupadan daha zengindir.
B) Kelebek gözlemciliği biyoçeşitliliğin korunması için yapılan bir projedir.
C) Kelebek türlerinin hepsinin yaşam alanı aynıdır.
D) Artvin'in yaşam koşulları kelebekler için elverişlidir.

1 Cengiz, Türkiye'de ve Amerika'daki elektrik devre elemanlarını araştırmış ve aşağıdaki gibi kaydetmiştir.

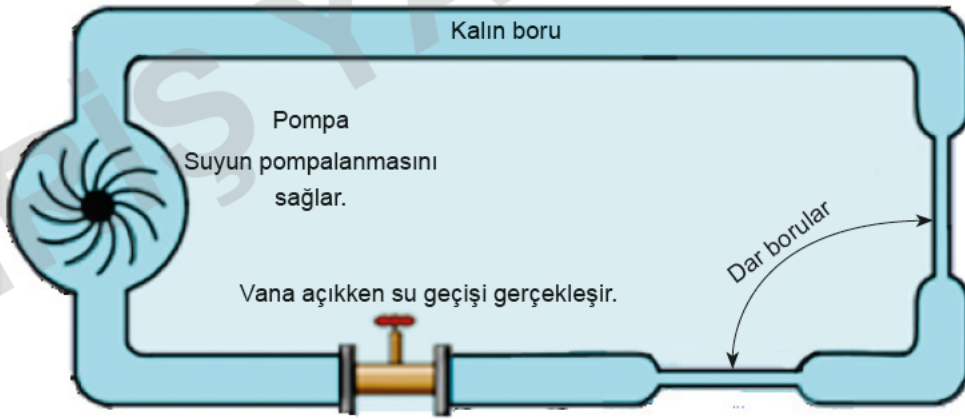
 Türkiye	 Açık Anahtar	 Ampul	 Pil
 Amerika	 Switch (Open)	 Lamp	 Battery

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

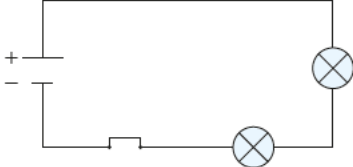
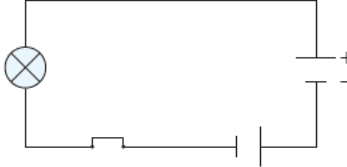
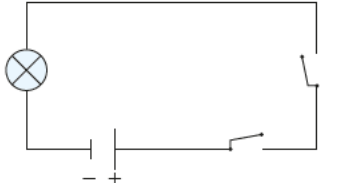
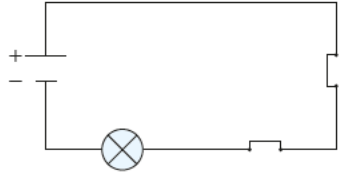
- A) Devre sembolleri ulusaldır. B) Semboller ile yapılan çizimler her ülkede aynıdır.
C) Devre elemanlarının sembolleri farklıdır. D) Türkiye ile Amerika ortak bilim dili kullanmıştır.

2 Basit bir elektrik devresinde ampulün içinde bulunan telin üzerinden pilde üretilen enerji geçişi olur. Bu enerji geçişi üzerinde daha zor geçerken ampulün olmadığı yerlerde daha kolay geçer.

Öğretmen öğrencilerinden elektrik devre elemanlarının işlevini su pompalama mekanizmasına benzeterek devre kurmalarını istemiştir.

Buna göre, su pompalama sistemine benzetilerek kurulan elektrik devresi aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

- A)
- B)
- C)
- D)

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5'inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok. Matbaacılar Sitesi
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 20 33 Belgeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0505 099 24 84
www.giris yayinlari.com | giris yayinlari@gmail.com

